

Dil Anlatım Etkinliği

Etkinlik 1: Aşağıdaki metnin dil anlatımında başvurulan özellikleri yanda işaretleyiniz.

Atmosfer sabit ve değişken gazlardan oluşur. Azot ve oksijen atmosferdeki gazların %99'unu oluşturur. Her ikisi de insan yaşamı için gereklidir. Ancak bu gazların hava ve hava olaylarına etkisi çok azdır. Atmosferi oluşturan gazların yerden 80 km'ye kadar temel özellikleri değişmez. Bu bölge homosfer olarak adlandırılır. 80 km'nin üzerinde ise atmosferik gazlar molekül ağırlıklarına göre ayrışır, bu tabakaya da heterosfer denir. Atmosfer içerisindeki dikey sıcaklık değişimleri, atmosferin yere yakın 10-12 kilometresinde önemli meteorolojik olaylara sebep olur.

☐	Tanımlama yapılmıştır.
☐	Yansıma sözcük kullanılmıştır.
☐	Bilgilendirici bir metinden alınmıştır
☐	Devrik cümle kullanılmıştır.
☐	Deyime yer verilmiştir.
☐	Nesnel bir anlatım vardır.

Etkinlik 2: Aşağıdaki metnin dil anlatımında kullanılmayan özellikleri yanda işaretleyiniz.

Tüm görkemiyle İstanbul'da ayakta durmaya devam eden ve Türk-İslam mimarisinin en başarılı örneklerinden biri olan Sultanahmet Cami, Sultan I. Ahmet'in emri ile 1609-1616 yılları arasında inşa edilmiş bulunuyor. Temelinin bizzat I. Ahmet tarafından atılmış olduğuna inanılıyor. Kendisi tarafından kullanılan kazma, Topkapı Sarayı'nda sergileniyor. Caminin iç duvarlarını göz alıcı desenleriyle muhteşem oymalar ve işlemler süslüyor. Kullanılan renk dolayısıyla Sultanahmet Cami yurt dışında "Blue Mosque" adıyla anılıyor.

☐	Öznel ifadelere yer verilmiştir.
☐	Tanık gösterme kullanılmıştır.
☐	Betimleyici unsurlar vardır.
☐	Sebebi-sonuç cümlesi kullanılmıştır.
☐	Yansıma sözcüğe yer verilmiştir.
☐	Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

Etkinlik 3: Aşağıdaki metnin dil anlatımına ait özellikleri yanda işaretleyiniz.

Çocuklar ayaza aldirmeden okulun bahçesinde koşuşup duruyorlardı. Yanakları al al olmuş, burunları kızarıp dudakları morarmıştı. Soğuk yel, dikenli çalı gibi bedenlerini dalayıp geçiyordu. Bahçedeki yağmur birikintileri donmuştu. Çocuklar çukurların üstünü kaplayan ince buz katmanlarını kırma yarışına girişmişlerdi. Buzlar ayaklarının altında çıtır çıtır çatlayıp dağıldıkça sevinçten uçuyorlardı. Böylece bahçede kuş gözü kadar çukurlarda bile buz koymadılar, ezdiler, dağıttılar. Deri çukurlardaki donmuş yüzeylerin altında su doluydu. Bunları kırarken dizlerine dek sulara battı. Lastik ayakkabıları, el örmesi nakışlı yün çorapları, pantolon parçaları sıırıslıslam oldu.

☐	Benzetme yapılmıştır.
☐	Birden fazla duyuya ait ayrıntı var.
☐	Bilgilendirici bir metindir.
☐	İkilemeye yer verilmiştir.
☐	Anlatım 1. kişi ağzından yapılmıştır.
☐	Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.

Yardımcı Fikir Etkinliği

Etkinlik 1: Metinle istop oyunuyla ilgili hangilerine ulaşamaz. Yanda tarafta işaretleyiniz.

İstop

Oyuncular bir daire oluşturur. Oyunu başlatmak için çocuklardan biri ebe olur. Kimse ebe olmazsa sayışmaca yapılır. Ebe, oyunculardan birinin adını söyleyerek topu havaya atar. Top yere düşerken, adı söylenen oyuncu topu havada yakalarsa, başka birinin adını söyleyerek topu yeniden havaya atar. Topu havada tutamayan çocuk, topu yerden eline aldığı anda "istop" diye bağırır. Kaçıran oyuncular "istop" denildiği anda oldukları yerde durmak zorundadır. Ebe olan kişi elindeki topla duran oyunculardan birini vurmaya çalışır. Eğer birini vurabilirse vurduğu kişi ebe olur ve oyun aynı şekilde devam eder. Vuramazsa elinde top olan kişi ebe olmaya devam eder. Topla üç kere vurulan kişiye bir isim takılır ve oyuna yeni adıyla devam eder.

Oyuncu sayısına

Neyle oynandığına

Oyunun isminin nereden geldiğine

Ebe seçiminin nasıl belirlendiğine

Oyunun nasıl başladığına

Oynandığı yere

Etkinlik 2: Aşağıdaki metinde kutup ayılarıyla ilgili doğru olanları işaretleyiniz.

Kutup ayısı ayıgiller familyasından soğuk kuzey kutup bölgesinin karlı sahillerinde ve buzullar üzerinde yaşayan ayı türüdür. Diğer ayılar gibi tıknaz olmayıp başı ve vücudu ince uzun yapılıdır. 2,5-3 m uzunlukta ve 400-500 kg ağırlıktadır. Derisinin altında kalın bir yağ tabakası vardır. Çok iyi yüzücüdür. Ayak tabanlarının altında deriden yastıklar ve tüyler olduğundan buzlar üzerinde kaymadan rahatlıkla hareket eder. Karada saatte 35-40 km süratle koşarak bir ren geyiğine yetişebilir. Kutup ayıları yalnız yaşar. Gebe dişiler kar içinde inler yaparak kış uykusuna yatar. Erkek ise kışın şiddetinden ve besin için daha güneylere iner. Erkek kış uykusuna yatmaz. En çok balık ve fok yer. Aç kaldığı zamanlar yüzen buz parçaları üzerine binip kilometrelerce uzaklara giderek besin arar. Fok balıklarının soluk alma deliklerinde pusuya yatar.

Yalnız yaşama sebebine

Yaşadığı bölgeye

Diğer ayı türlerinden farkına

Kış uykusuna yatma nedenine

Buz üzerinde kaymama nedenine

Nelerle beslendiklerine

Etkinlik 3: Aşağıdaki metinde yaban mersini ile ilgili doğru olanları işaretleyiniz.

Yaban mersini ılıman iklim kuşağına adapte olmuş bir meyve türüdür. Kültürü yapılan ve ekonomik öneme sahip olan yüksek boylu, alçak boylu ve tavşangözü yabanmersini olmak üzere üç farklı türü vardır. Amerika başta olmak üzere bazı Avrupa ülkelerinde binlerce hektarlık alanlarda tarımı yapılmaktadır. Günümüzde ticari olarak yetiştirilen yabanmersini, birçok hastalığın tedavisinde kullanılmaktadır. Bazı çalışmalarla seçilen yabanmersini tipleri daha sonra kendi aralarında melezlenerek yeni çeşitler elde edilmiştir. Islah çalışmaları ile geliştirilen yeni yabanmersini çeşitleri doğada bulunan formlarına göre çok daha iri, daha sulu ve daha tatlı meyveler verirken hastalık ve zararlılara da daha dayanıklıdır. Ülkemizde Doğu Karadeniz Bölgesindeki illerden Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Samsun ve Sinop'un genelde rakımı yüksek dağ ve yaylalarında yabancı formları bulunmakta ve yöre halkı tarafından taze olarak, reçel veya pekmez yapılarak tüketilmektedir.

Üç farklı türe sahiptir.

İlk olarak Amerika'da bulunmuştur.

İlman iklimde yetişen bir bitkidir.

Islahı sonucunda çeşidi artmıştır.

Hastalıkların tedavisinde kullanılır.

Birçok bölgemizde üretilmektedir.